

Հրատարակություն Ամերիկայից Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաքնորդարանի
A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume XVII, Number 6 — December 1994

"Home to Home" Campaign Rebuilds Homes in Artsakh

**Home to Home
From America
To Artsakh**

The recent announcement of the "Home to Home Campaign: America to Artsakh" last week was the result of many weeks of intense communication and investigation between representatives of the Prelacy and the government of Artsakh.

"I knew when I visited Artsakh during the summer that home building was a priority and it was at that time that I decided that the Prelacy should place its efforts in that direction," said Archbishop Mesrob Ashjian.

In order to make sure that the plan could be implemented and to make sure that every donated dollar would be used to its maximum capability, Prelacy representatives have been working with Mr. L. L. Ghouljian, chairman of the committee for "Deported Citizens and Humanitarian Aid," in order to clearly set the objectives and the implementation procedure.

"Our objective," said Archbishop Ashjian, "is to totally rebuild Talish which includes the renovation of 630 homes, two schools, a hospital, a village church and a monastery (Horegavank).

The "Home to Home" Campaign got an early boost with a \$50,000 donation from Mr. and Mrs. Karl and Emma Sogioian of Michigan. The Sogioian donation will be utilized to renovate the village school for 400 students and 67 homes. In another show of their concern for the people of Artsakh, the Sogioians have asked that the school be named after a fallen Armenian hero rather than the benefactors.

The village of Talish, located in the Mardakert region at the foothills of the Mrav Mountains not far from the Shahumian area, was chosen by joint decision of the Prelacy and Artsakh government. The town's entire population was deported in June 1992. All of the homes need some type of repair; it has been estimated that the average cost per house for repairs is \$300(US). In addition to the 630 homes, a kindergarten, a grade school, a 35-bed hospital, the village church and monastery will also be repaired as part of the Prelacy's "Home to Home" campaign.

The process of rebuilding and relocat-

(Continued on page 3)

Humanitarian Aid for Armenia As Accomplished Through the Efforts of One

by Iris Papazian

The children in the Gamo Orphanage in Yerevan have been recipients of clothing and food secured through the efforts of Martha Mekaelian.

Martha Kouyoumdjian Mekaelian, a devoted parishioner of St. Paul's Armenian Church in Waukegan, Illinois, is continuously grateful for the aid some of the leading corporations in the United States have given for Armenia.

"Sometimes all it took was a phone call. I would state the need and before I knew it a substantial donation of goods would come through. All of the individuals I spoke with were compassionate and understanding. I think it says something about the humanitarian nature of the American people," says Martha.

"Of course, it's not always that easy; some corporations just don't have a policy of donating goods, but they seem genuinely sorry that they cannot help."

Martha's involvement in soliciting aid began with the earthquake and has continued, becoming more intense through the Operation Winter Rescue program where containers of goods were filled and shipped to Armenia by the U.S. government through Military Professional Resources, Inc., (formerly known as The Fund for Democracy).

Martha has been working with the Prelacy and she pays tribute to Vasken Ghougassian, the Prelacy's Executive Director, and to Archbishop Mesrob Ashjian, the Prelate.

"In all honesty," Martha says, "I could not have done it without Vasken who has been an enormous help in finalizing the donations and shipments, and Archbishop Ashjian has been our guiding angel, providing us with the encouragement to continue our efforts."

This year alone with the assistance of Dr. Arsen Mekaelian of St. Paul's Church, Very Rev. Nareg Alemezian of Sts. Vartanantz Church in Ridgefield, New Jersey, and Very Rev. Shahé Panossian of All Saints Church in Glenview, Illinois, ten

20-foot containers have been filled and shipped to Armenia. The dollar value of the ten containers is approximately \$478,000.

Martha begins her personal appeal to each organization by telephone, fax, or mail. "The response was overwhelming. These organizations are the 'unsung heroes' of this story. They are the donors of the valuable goods. They give substantially without hesitation in order to help the orphans, the elderly, and all of the people of Armenia. I think it is very important for us to publicly acknowledge and thank them."

During 1994 the following donations were secured through Martha's efforts. All have either already reached Armenia or are enroute.

In January, AmeriCares allocated two containers of dental supplies consisting of toothbrushes, toothpaste, and dental floss with an estimated value of \$160,000. Both containers were assigned to the Ministry of Health in Armenia.

In March, AmeriCares donated 1,200 watches, 270 yo-yos, 500 hat and glove sets, and 500 assorted toys for the Prelacy's Easter Basket of Hope campaign. The value of this donation is \$20,000.

In June, a 20-foot container was filled with the following items: 168 pounds of toothbrushes; 2,557 pounds of pedialyte, and 500 pounds of children's clothing all donated by AmeriCares; 1,000 boxes of cookies donated by Mr. James Cunliffe of the McDonald Corporation in Little Ferry, New Jersey; 1,000 sweatpants and 500 sweatshirts donated by Hanes Corporation through Gifts in Kind, America; 2,232 bottles of cough syrup for children by International Aid, Inc. The estimated value of this container is \$36,000. It arrived in Yerevan on August 6 and was

(Continued on page 3)

A Message About the Armenian Fund

On December 7 we marked the 6th anniversary of the massive earthquake which took place in northwestern Armenia, consuming more than 25,000 lives. At the time the world opened up to us and cried and sympathized with us. Armenia also opened to the world and a Christian and humanitarian bridge of friendship was created.

May God bring peace upon the souls of those who perished and may He grant stamina and strength to all those who still suffer because of their injuries, those who are still homeless, and all those who must still endure many years of hardship and suffering before Gumri with all of its surrounding towns and villages is totally rebuilt and the lives of the people return to normal.

The earthquake did not just shake the earth; our nation experienced just as dramatic an upheaval in its social, political, and ethical life. The Soviet Union came crumbling down, bringing down with it its atheistic rule that had held down our Armenian Homeland and all of its inhabitants, its structures, its faith, and its belief.

Those days are now history and our Homeland since 1990 has decided on its future. The independent and sovereign Armenian Republic is a reality and all of our national symbols have been restored. The journey on the road to independence continues, albeit not always successfully, but nevertheless, we believe, in good faith toward our beautiful dream.

Our people in Artsakh have created the Mountainous Republic of Karabakh and won their right to self-determination through the holy blood of their brave sons.

But, Artsakh's freedom was not free, nor was it by accident. It was the result of a mass explosion of a people who had been subjugated too long—a people who spent their blood and sweat, endured pain and suffering, and gave us pride in being Armenian. Our brothers and sisters in Artsakh and Armenia were prepared, without reservation, to give their lives for freedom.

Following the earthquake, during the time of independence, and during the Artsakh struggle, we in the Diaspora tried to do our best to participate in these earth-shattering events through our economic aid.

But, still the needs are endless, the demands considerable; clearly, freedom and independence need much more sacrifice.

At no other time in the history of our nation has it been more important for us to participate in the life and future of our nation.

We cannot afford to make even one mistake. We cannot become weak. We cannot be defeated. Look at the map!

The success of the programs of the "Hayastan" All Armenian Fund which

(Continued on page 3)

New Pastoral Assignments

During the last few weeks, the Prelate, His Eminence Archbishop Mesrob Ashjian, and the Prelacy Religious and Executive Councils, in consultation with the Boards of Trustees of the parish churches, made the following pastoral changes.

1. After many years of dedicated service, the pastor of St. Stephen's Church of Greater Boston, Rev. Archpriest Torkom Hagopian, retired from his pastoral duties. He will celebrate his official Divine Liturgy of retirement on January 5, 1995.

2. As of September 18, 1994, Rev. Antranig Baljian, the former pastor of St. Gregory the Illuminator Church of Indian Orchard, has assumed his new pastoral responsibilities at St. Stephen's Church of Greater Boston.

3. Rev. Daron Stepanian, who was ordained on October 2, 1994, was assigned to the pastorate of St. Gregory the Illuminator Church of Indian Orchard. He assumed pastoral duties, following his first Divine Liturgy November 1994.

4. Very Rev. Khajag Hagopian, who was the dedicated pastor of St. Asdvadzadzin Church of Toronto since 1983, resigned from his office and moved to California to serve under the Western Prelate.

5. Very Rev. Shahé Panossian, pastor of All Saints Church of Chicago, was assigned to the St. Asdvadzadzin Church of Toronto. He assumed his pastoral duties on Sunday, December 11, 1994.

6. Rev. Zareh Sahagian, pastor of St. Asdvadzadzin Church of Whitinsville, was assigned to the All Saints Church of Chicago, Illinois. He assumed his new pastoral duties on Sunday, December 11, 1994.

7. Rev. Grigoris Keshishian, pastor of Sourp Hagop Church of Racine, was assigned to St. Stephen's Church of New Britain, Connecticut. He assumed his new pastoral duties on December 4, 1994.

8. The pastoral needs of Sourp Hagop Church of Racine will temporarily be met by visiting clergy.

9. Rev. Hrant Yeretzian, pastor of Sourp Hagop Church of Cambridge, Ontario (Canada) was assigned to the newly formed community of St. Kevork Church of Laval. However, he will serve both the Cambridge and Laval communities until February, 1995, when Rev. Varant Bedrossian, the newly appointed pastor of Sourp Hagop, is expected to arrive in Canada.

We thank our retiring clergy and welcome the newly ordained and assigned pastors. We wish them all the best in their dedicated services to God and His people. We also ask our faithful to pray for the success and fruitful service of our new pastors.

A Mini Lesson

Genesis, meaning "in the beginning," is the first book of the Bible. It narrates the history of Israel from the Creation to the death of Joseph. It contains primitive accounts of the creation of the world and the dispersion of peoples following the Flood, and it tells about the lives of the patriarchs Abraham, Isaac, and Jacob, along with the story of Joseph's career in Egypt. It transmits the traditions of the Hebrew people about their earliest settlements and about the men and women who founded the leading families of the "Chosen People."

OUTREACH

A publication of the Armenian Apostolic Church of America
138 East 39th Street, New York, NY 10016

Telephone: (212) 689-7810

Fax: (212) 689-7168

Archbishop Mesrob Ashjian, Prelate

Irish Papazian, Editor

Mardirous Minas-Haftvani, Business Manager

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly, with the exception of a combined June-July-August issue, by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America. Unsolicited manuscripts are welcome; please include a stamped, self-addressed return envelope. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the Editor.

Printed in the United States of America. Second class postage paid at New York, NY 10016.

Postmaster: Send address changes to OUTREACH, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016

ISSN: 1064-3087

«...ԵՒ ԾԱՌԱՅԵԼ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ»

Ժիրայր Աթաբեկյան

—Ես կամաւոր կ'ուզեմ երթալ Հայաստան, ինչպէ՛ս ընես, ո՛ր դիմեմ...

—Դո՛ւն, այս տարիքի՞դ, ա՛յս վիճակովդ...

—Տարի՛ք, վիճա՛կ, ի՛նչ այսինքն... ինչ ալ ըլլայ հարկաւ բան մը կ'ընես ես ալ, բանով մը կրնամ օգնել...

Խօսակիցիս տարի՛քը: Երիտաւար դարձած կայտառութեան, թարմութեան, ամէն փորձանք ու փորձութիւն արհամարհող, ընկճել գիտցող այդ տարիներէն շատ վար, շատ հեռու տեղ մը: Տեղ մը ամենայն դէպս, որ կամաւորական նուազագոյն խիզախութեան մը մասին ակնարկելի իսկ ծիծաղելի կը դարձնէ, երբ ծանօթ ես մանաւանդ, որ կամաւորութեան այս մեր թեկնածուն սրտի տազնապ անցուցած է հազիւ տարի մը առաջ ու պայտասի գործողութեան ենթարկուած:

—Լո՛ւրջ ես,—կ'ըսես հեզմանքով,—իրենք արդէն սոված են, յաւելեալ բէռ մը կ'ըլլաս, կերակրելիք անպէտք բերան մը...

Կը կարմրի, կը փրփրի մեր բարեկամը, կատաղութեան նայածքներ կը սկսի արձակել հասցէիս եւ ձայնով մը, որ այլեւս ընդդիմութիւն չընդունիր.

—Կ'օգնես ըսի, հա՛, բանով մը կ'օգնես,— կը բացագանչէ,— արգիլուած է ծառայել...

Արգելք չկայ, ոչ, հիմա այլեւս չկայ եւ մեր այս բարեկամը առաջինը չէ Հայաստան կամաւոր երթալու, օգտակար ըլլալ, օգնել ուզելու իր այս տեսակ մը այլանդակ թուող փութկոտութեան մէջ: Մեր երկիրը մէկ երրորդով աւերակի վերածող, դաժան, դաւադիր, բոլոր ժամանակներու ամենէն կործանարար ու մահափիռ վերջին երկրաշարժէն ետք, յետոյ նաեւ սովետական կայսրութիւն ըսուած վարչակարգերուն ամենէն բռնակալին անակնկալ փլուզումէն ետք, այդ փլուզման հետեւանքով ծնունդ առած թոյլատուութեանց շնորհի մանաւանդ, Հայաստանին օգնելու, Հայրենի մեր ժողովուրդին դիմագրաւած դժուարութեանց ձեռով մը բաժնեկից ըլլալու, դարման բերելու տեսակ մը տեղ, իրարանցում, տեսակ մը տեղադրում արշաւ կարծէք յանկարծ ծայր տուաւ Սփիւռքի հայ զանգուածներուն մէջ:

Եթեանասուն երկար տարիներ, Հայաստանին օգնելու, Հայրենիքին ծառայելու ամեն փափաք, ամեն պատրաստակամութիւն պայմանաւորուած էր Մարքս անունով տեսլահարի մը մտային մարզանքներուն եթէ ոչ հիացմունք բայց գոնէ համամտութիւն յայտնելու պարտաւորութեամբ: Ու պայմանաւորուած տակաւին Լեհիներու, Ստալիններու անարգ բռնատիրութեան, ինչպէս նաեւ միջազգայնականութեան, համամարդկային իբրեւ թէ եղբայրակցութեան խաբէպատիր կարգախօսներով ուղեղ ու խիղճ փթացնող այլ սատրապներու եւ մանկալարիկներու անգաբանութեանց ամբողջական հաւատարմութիւն ցոյց տալու ստորկային նախապայմանով: Եթեանասուն

տուն երկար տարիներ, երբ Սովետը վաղնջական սեփականատէրի պէս բազմած կեցած էր հայուն հիմաւորք հողերուն վրայ, անդին, Սփիւռքի ազատ, անկաշկանդ պայմաններուն մէջ ազատութեան վայելքներով յղիացող բայց օր ու գիշեր այդ բռնակալ, աւարառու, միճելու նոյնիսկ միտք ու հոգի բռնաբարող վարչակարգին փառաբանանքը երգող այդ տեսակ մը «հայրենասէր» հայերուն մենաշնորհն էր Հայաստանին «օգնելու», Հայաստանը սիրելու, Հայաստանէն սիրուելու ամեն իրաւունք ու նախապատուութիւն: Փակագիծ մը պիտի բացուի ապահովաբար այստեղ ըսելու համար, որ սովետիզմի իրենց սիրազեղ զգացումները Սփիւռքին ալ պարտադրել մոլեգնող էւ այդ մոլուցքին մէջ Սփիւռքի հայ կեանքը եղբայրատեաց ու կործանարար պառակտումներու մատնող մեր այս ազգակիցները սխալուեցան ու սրբախմբութիւն մատնել ջանացին սփիւռքահայ իրականութեան ազգային ամբողջ կառոյցը, եթեանասուն տարի շարունակ: Պիտի ըսուի ու կրկնուի ասիկա միճելու տակաւին որ սխալները հաւաքաբար չեն մատնանշուած, միճելու տակաւին, որ սխալները իրենց սխալմունքը ընդունելու պարկեշտութիւն դեռ չեն ցոյց տուած: Այս նոյն փակագիծին մէջ ըսել պէտք է հաւանաբար նաեւ, ոչ ոք թող փորձուի այս տողերուն մէջ քինախնդրութեան կամ յիսակալութեան ազնիւ գաղափարներուն դէմ մեղանշում փնտռել: Այս տողերը ստորագրողը Կանտիական խաղաղասիրութեամբ վարակուած մէկն է եւ ոեւէ մէկէ աւելի միասնութեան ու միասնականութեան բարիքները տենջացողն ու զմահատողը: Սակայն անխախտ հաւատացողը նաեւ, որ միճելու այսօր եթէ տակաւին պառակտիչ, քանդիչ տարակարծութիւններ ու անհասկացողութիւններ կը շարունակեն ինքզինքնին պարտադրել Հայաստանին թէ Սփիւռքի մեր ազգային քաղաքական, ընկերային, եկեղեցական եւ այլ կալուածներէն ներս, այս մեծ մասամբ անոր համար է, որ սուտին, կեղծին, խարդախին իրենց խիղճը վարձու տուած մեր այդ ազգակիցները հաշուետուութեան չեն կանչուած տակաւին, խոստովանաբար մը խցիկը մտնել չեն պարտաւորուած...: Եւ ասիկա՛ հակառակ այն իրողութեան, որ Սովետ, սովետիզմ ու մասամբ նորին իրենց տէրերուն ձեռքով իսկ խարազանուեցան ու պատմութեան փոշեթաթախ գկուղները նետուեցան...:

Կ'ըսէինք ուրեմն, որ Հայաստանին օգնելու, Հայաստանի մեր հարազատ ազգակիցներուն օգնութեան հասնելու տեսակ մը փութկոտութիւն ծայր տուած էր վերջին այս տարիներուն Սփիւռքի հայ զանգուածներուն մէջ: Կ'ըսէինք, որ եթեանասուն երկար տարիներ սովետական դրախտին պահակներուն կառուցած երկաթե անթափանց վարագոյրներուն, տեսանելի ու աներեւոյթ բազում ուրիշ պատկերներ ու պարբերական նոյնքան անանցանելի խոչընդոտներով իր հարազատ հայրենիքէն հեռու պահուած, իր հարազատ հայրենիքին ցաւը նոյնիսկ ամոքելու իրաւունքէն զրկուած Սփիւռքի հայ մարդը, այն մէկը ի հարկէ, որ Ստալին հայրիկներու փառաբանանքը օրն ի բուն երգող նածիշտներէն չէր եղած, մէկ օրէն միւսը արգելքներուն բոլորին վերացման դէմ յանկարծ ինքզինք գտնելով Հայաստանին օգնելու, Հայրենիքին ծառայելու այդպէս տենդագին փութկոտութեամբ մը կը վարակուէր: Մանաւանդ երբ, ճակատագրին չես գիտեր ինչ մտայն, դաւադիր քմահաճոյքով, այդ բարեղէպ թոյլատուութեանց կ'ընկերանային

տարերային կատաղութեամբ մեր երկիրը հարուածող, բոլոր ժամանակներու ամենէն կործանարար ու չարաղէտ երկրաշարժներէն մէկ ամենէն աղետաւորը, յետոյ նոյնքան ուժգնութեամբ ողջ հայութիւնը ցնցող Արցախի ազատագրութեան մարտը նշմարելը, յետոյ նաեւ, յետոյ արդէն... Ազատ, Անկախ Հայաստան...: Ինչպէ՛ս այլեւս չտազնապէր չայլայլէր, «բան մը ընելու» խոնձապներուն չմատնուէր իր օրերուն բոլորը Հայ, Հայութիւն, Հայաստան գոյականգնելով ուստայնի մը պէս հիւսած Սփիւռքի հայ մարդը:

Հայրենիքին ծառայելու, իր ազգակիցներուն բանով մը անպայման օգտակար ըլլալու այդ խոռովքը, այդ տենդագին փութկոտութիւնը չի զարմացներ, երբեք Սփիւռքի հայութեան կեանքին, կենցաղին ու առօրեային ծանօթ է ոչ մէկ անհատ: Չի գարմացներ մանաւանդ Սփիւռքի հայ կեղծներուն մէջ ծնած ու հասակ առած է ոչ մէկ հայ մարդ: Սփիւռք ըսուածը, որ մեր այս օրերուն ճիւղաւորումներ ենտեց ու ովկեանոսներ կտրելով ինքն իր մէջէն նոր սփիւռքներու ծնունդ տուաւ, եղեւնին յաջորդող յիսուն թէ վաթսուն տարիներուն ռմբաբեմը մօտէն թէ քիչ մը աւելի հեռուէն եզերող Միջին Արեւելքի երկիրներէն մէկուն կամ միւսին մէջ կայր հաստատուած հայկական գաղթօճախները եղան: Այդ կեղծներուն մէջ, գաղթական հայ մարդը իրենցներուն ապրուստը հոգալու կարելիութեան մը տիրանալէ, ընտանիքին երդիք մը, ապաստարան մը ապահովելէ անմիջապէս ետք, յաճախ նոյնիսկ անկէ ալ առաջ, իր զաւակներուն ազգային ինքնութիւնը, տոհմային նկարագիրը անխախտ պահելու մտահոգութեամբ, հայ դպրոց մը կառուցած էր, եկեղեցի մը կանգնած, հաւաքատեղի, ակումբ մը շինած, հոգ չէ թէ տախտակաշէն: Եւ որովհետեւ հայու Աստուծոյ օրհնութիւնը վայելող հողամասեր եղած էին, կարծէք թէ, Միջին-Արեւելքի այդ երկիրները, կարճ ժամանակի մը մէջ դպրոց, ակումբ, եկեղեցի տասնեակներով բազմացան, բազմապատկուեցան եւ այս անգամ քարերուն, մարմարներուն ամենէն ընտիրներով, որպէսզի այլեւս հայերէնը, հայ երգ ու պար, շարական հնչեն ազատ, անկաշկանդ: Հայաստանէն դուրս, Հայաստանի սահմաններէն շատ անդին, հոգեզաւակ որդեգրող ծնողքի մը պէս, ամեն քմայք հանդուրժող ջերմ, հիւրընկալ, կարեկից հայրենիքի մեր պէս եղան, երկրորդ հայրենիք եղան Միջին-Արեւելքի այդ ուստանները: Ի՛նչ Սփիւռք, ինչ բան, պիտի աւելի ճիշդ ըլլար այդ երկիրները Հայաստանի Սփիւռքալներ, Անճեքսներ, Հայաստանի արբանեակ կոչել: Կամ աւելի ճիշդ՝ Հայաստանի սպասման սենեակ...: Հայերէնով, հայով, հայութեամբ ողողուած էին միջոց ու տարածութիւն: Մանուկ հասակէն գայլիկութեամբ կը սկսէին հոն հայ աղջիկն ու տղան իրենց ազգային կեանքը, յետոյ դառնալու համար սկսաւ կամ արեւմուտ, եկեղեցին ալ շապիկ հագնելով յաճախ: Ու պատմութեան տարիներուն հազիւ թէ թեւակոխած, կու տար հայ տղան իր առաջին երդումը-- «Պատուոյս վրայ կ'երդմում ըլլալ հաւատարմութեան Աստուծոյ եւ ծառայել Հայրենիքիս...»: Յետոյ արդէն այդ միւս երդումը, աւելի վճռական, աւելի անդարձ-- Ծառայել հայրենիքիս եթէ պէտք եղաւ կեանքիս գնով...: Այդպէ՛ս, ծառայելէ, ծառայել Հայրենիքին...

Հայրենիքը... Հեռո՛ւն, հեռո՛ւն երկու գլխանի իր գազաթները երկինքի մշուշապատ բարձունքներուն միճելու հասցնող, Նոյի տապանը իր ուսին

A Message About the Armenian Fund

(Continued from page 1)

was established in March, 1992, will have tremendous meaning for the Republics of Armenia and Karabakh. During the two years of its existence the Fund has earned its place as the means of strengthening our Homeland's economic and social foundations.

In the words of the Vice President of Armenia, Gagik Harutiunian, "The Hayastan All Armenian Fund is an unprecedented structure which will achieve the actual unity of all Armenians."

Dear Faithful,

Armenia is going to blossom through the participation of each and every one of us. Everyone according to his or her ability—the clergyman, the intellectual, the worker, the wealthy, the specialist—can participate in building a bright and safe future for our nation.

We believe that our dreams can become reality with the united participation of every Armenian in the "Hayastan" All Armenian Fund, whose goal is to help strengthen Armenia's economy and government.

During these days our brothers and sisters in Armenia and Artsakh have put their lives at stake for the coming generations. We see and read everywhere the condition of our brave, determined soldiers. We, in the Diaspora, must be just as decisive in our economic commitment as they are in their commitment to the defense of our lands. Let us participate and let us participate in a way that we will not be embarrassed.

Every Armenian will soon receive an invitation to vote "present" and participate in this historic appeal. Accept membership in the Armenia Fund with pride. Send your national dues with love and faith.

With prayers and love,
Archbishop Mesrob Ashjian
Prelate

Eastern United States and Canada

Armenia Fund, U.S.A. Launches National Giving Campaign

The Acting Vice President of the Artsakh Parliament, Garen Babourian, speaking during a reception at the Prelacy in New York prior to a public forum launching the Armenia Fund USA's (AFUSA) National Giving Campaign. From left to right, Ms. Manoushag Petrossian, Executive Director of the "Hayastan" All Armenian Fund, Berge Setrakian, chairman of AFUSA; Vincent Lima, translator; Mr. Babourian, Mr. Onnic Marashian, chairman of the Prelacy's Executive Council; Mr. Gagik Harutiunian, Vice President of Armenia and Archbishop Mesrob Ashjian.

Archbishop Ashjian and Archbishop Khajag Barsamian enter Kavookjian Auditorium for the public forum which launched the Armenia Fund USA's campaign for national giving.

Humanitarian Aid By One

(Continued from page 1)

distributed to the Nor Kharpet, Gamo, Nork, and Noubarashen orphanages.

In August, with the cooperation of International Aid, Inc., and Gerber Foods, two containers of Gerber baby food as well as two containers of Gerber fruit juice were shipped to Armenia. The value of this shipment, which is expected to arrive in Yerevan momentarily, is \$73,393.

In September, International Aid, Inc., donated a container consisting of the following items: 564 bottles of vitamins; 757 pounds of natural vegetable powder; 10,800 children's play mats; 15,804 packages of various analgesics, cold and cough medicines; 1,027 pounds of toothpaste, and 44 cases of cereal. This container has already arrived in Yerevan and has a value of \$111,347.49.

In October, AmeriCares donated two containers of the following: 749 pounds of assorted rolls of fabric; 4,144 pounds of Gatorade; 122 pounds of assorted medical supplies; 473 pounds of tea; 2,012 pounds of assorted ski clothes and warm winter clothing for adults and children; 9,261 pounds of various non-prescription medications for adults and children; 2,026 pounds of toothpaste; 2,568 pounds of pedialyte; 3,149 pounds of blankets; 5,103 pounds of assorted soaps; 909 pounds of bandages. This container is due to arrive this month and has an estimated value of \$77,000.00.

Martha notes that although most of the items are outright donations, occasionally some organizations do charge a minimal administrative fee which is a fraction of the actual value. These fees were paid by generous sponsors. For example, the Prelacy Ladies Guild financed the fees for two containers; Mr. and Mrs. Harold and Josephine Gulamerian of New York financed six containers; and two containers were financed through donations by several individuals.

Martha has found the time to do this work along with her busy schedule of caring for her three children, ages 6 through 9. She pays tribute to her husband, Arsen, a dentist with a successful practice in Gurnee, Illinois. "He has been very supportive and has been my backbone. At times when I would get tired or disappointed he would encourage me to continue."

Before her marriage, Martha was a school teacher, working with children with learning and behavioral disabilities. The entire family is very active in St. Paul's Church community in Waukegan and she takes the three Mkaelian children to the Taniel Varoujan School in Glenview, Illinois. "Traveling the distance is well worth it," she says, "all three of my children are bilingual; they read, write, and speak Armenian which makes me and my husband very happy."

Archbishop Ashjian notes that Martha's success in helping Armenia is a prime example of what one person can do. "She did not wait to be asked. She took it upon herself to contact the organizations and corporations, explain the need, and ask for help. She has been very successful and effective and a great help in bringing much needed goods to Armenia at a fraction of the selling price. We thank Martha and all the generous people who responded to her appeals."

Martha's final words of thanks are eloquently stated: "I thank God for His guidance throughout the year, without which nothing would be possible. He hears our hearts and answers our prayers."

The Prelacy's mission in Armenia and Artsakh includes the care of orphans, the elderly, planting of trees, food distribution, assistance to schools and orphanages, medical care, sponsorship of publications, and most recently the rebuilding of the village of Talish in Artsakh.

The following letter was sent to Archbishop Mesrob Ashjian from Major S. Hagopian the Military Commander of Grasnoselesk

Your Eminence:

We would like to express our heartfelt thanks for the warm and courageous care you showed towards our compatriot and comrade in arms, Mkhitar Hratchig Tizian, during the time he spent in your community.

Ever since the battle of Sts. Vartanantz, our religious leaders have fought side by side with our soldiers, giving them the encouragement and the strength to continue fighting. And today, during these difficult and decisive times for our people and nation, you continue your mission, bestowed upon you by God, with unconditional devotion. We pray that God will support us all in our service.

With great respect,
Major S. Hagopian
Commander of the Military Region of Grasnoselesk

Home to Home Campaign

(Continued from page 1)

ing families, which has already begun, is written out in detail in a special administrative order which provides information of work needed on each home. Homes have sustained damage in varying degrees and may need repairs to the foundation and walls, roof, windows, doors, floors, etc. A Prelacy representative will inspect the progress on a regular basis. As homes are completed, families will be permitted to return and start to rebuild their lives and community.

Each Parish within the Prelacy is also beginning a local program to communicate information about the "Home to Home" project. The Armenian Religious Educational Council and the Armenian National Education Committee have already distributed packets to all of the Sunday Schools and Armenian Schools to involve the children.

"We are asking all of our faithful to make an extra effort. We cannot over-emphasize the importance of this project," said Archbishop Ashjian. "It is vital to the future of Artsakh and Armenia to rebuild the devastated towns and villages of Artsakh quickly so that the Armenian population can return to the liberated areas and continue with their lives on their ancestral lands. We realize that the holiday season is a busy one for everyone, but it is also the time for all of us to think and help those who are in need. These villagers have put their lives at stake for their land. They are protecting the soil that belongs to the Armenian nation. Whatever we are doing is not just an act of kindness. It is an obligation to a people who have filled us with renewed pride."

Donations can be sent to the Prelacy. For details see page 8.

The Right of Self-Determination and the Right to a Homeland

by Haig E. Asenbauer

Translated from the German by Michael B. Papazian

The most difficult problem which arises in connection with the right of national self-determination, both practically and legally, is the expulsion of individuals and groups, even entire nations, from their ancestral homeland. In the history of mankind and especially in the twentieth century, nations and national groups have been subjected again and again to expulsion or extermination or have been exposed to such living conditions that they have left their own homeland involuntarily. The goal of such measures is the elimination of a community making separatist demands in the (near) future, and the settlement of loyal individuals and groups who will ensure the integrity of the state. The most terrible example is the Genocide of the Armenian nation in the Ottoman Empire during the First World War, after which the Armenians in the Ottoman Empire with the exception of the Armenian community in Constantinople practically ceased to exist because of murder, expulsion, and forced assimilation into harems. In the place of the Armenians, Turks and Kurds now settled the Armenian territory in Turkey. Likewise, tens of thousands of Armenians in Nagorno-Karabakh had to leave the land because of oppression, cultural restrictions and economic discrimination by Azerbaijan and were replaced by Azerbaijanis. The Southern Tyrolean people had to endure severe losses after the Tyrol's incorporation into the Italian state through forced assimilation and emigration as a result of the Hitler-Mussolini pact and after the settlement of Italians in the major cities of Southern Tyrol is now only a minority.

The following questions arise:

1. Does an expelled community still possess the right of self-determination?
2. Does the newly settled community acquire the right of self-determination?

Miehlser [an authority on self-determination] answers no to the first question because no positive norm establishes the right of self-determination for expelled groups. Nevertheless, it should be noted that Miehlser made this observation in 1964, before the passing of the resolution on the two UN Human Rights Covenants (1966). Whether the right of national self-determination now suffices for Miehlser in order to establish the right of self-determination for expelled groups is not clear. Much more important is the discussion of his conclusion that views the right to a homeland as a part of the right of national self-determination.

An expelled group can surely be a nation in the sense of the right of national self-determination. As a rule, it is an intentionally and consciously formed union, like the Armenian nation in the diaspora. It is doubtless now conceivable to view the right to a homeland as a variant of the right of self-determination of this community. It appears, however, less sensible to burden the already extensive right of national self-determination with a further dimension. Moreover, the inclusion of the right to a homeland in the right of national self-determination does not correspond with the method as expounded. The right of national self-determination has been described as the principle that orders the status of communities in relation to one another. The right to a homeland, however, does not concern the existence of the community. That the right to a homeland is not a part of the right of national self-determination does not however mean that it does not exist or is of lesser importance. The right to a homeland is actually one of the fundamental rights. Without the right to a homeland, neither the right of self-determination nor human rights acquire any validity, because a state can evade these rights by expelling a community which demands autonomy or an individual who demands free expression of opinions. The UN has recognized this and has emphasized in two cases that the right of a nation to a homeland represents a precondition for the exercise of the right of self-determination.

Miehlser has correctly observed that the roots of the right to a homeland, just as those of the right of self-determination, lie in human nature. At first, the right to a homeland is surely a right of the individual. The human is born in a particular environment, grows up in it and forms relations with people and nature which surround him. The human

has and is at the same time an environment. The human leaves this environment, his homeland, only in the most unusual circumstances. Usually, a person chooses emigration only if his existence is threatened in its personal, cultural, or economic respect, or if he is immediately expelled by force from his homeland.

As important as the right to a homeland is for people, there is no positive legal principle which explicitly establishes the right. It can, however, be inferred from numerous human rights and their contexts. Article 12 of the UN Covenant on Civil and Political Rights establishes

thus protects the right of certain groups to a homeland. No living conditions can be brought about which lead to the death of the members of a group or which cause flight. And if even the creation of such living conditions is forbidden, so must the direct expulsion or deportation be all the more forbidden. The Genocide Convention declares the infringement on the right to a homeland to be genocide. Miehlser has determined that the UN, on the occasion of the debate on Hungary in 1956, understood the deportation of Hungarians as a violation of Article II, letter c and demanded the return of the

What follows from injustice that goes unpunished is shown in Hitler's order of August 22, 1939: "I have given my death units the command to exterminate men, women, and children who belong to the Polish-speaking race, without mercy or pity. Only in this way can we acquire the vitally necessary territory. After all, who nowadays still remembers the extermination of the Armenians?"

freedom of movement and settlement within a state, which belongs to every human who legally lives there (Para. 1). Every person is also at liberty to leave a country (Para. 2) and to enter his own (Para. 4). Article 13 of the same agreement permits the expulsion of a foreigner only on the basis of a legally made decision. It can first be inferred from this that forcible expulsion of a foreigner from a state is forbidden. A further conclusion from Article 13 is that it is clear that an expulsion of a country's own citizen is generally not allowed and that a forcible expulsion is never allowed. Article 17 forbids, among other things, intrusion into a person's home and Article 9 protects his freedom and security. Moreover, Article 7 forbids the cruel, inhumane, and degrading treatment of a person.

The right to a homeland clearly follows from the cited articles of the human rights convention. A person can freely settle down and move, his home is protected against intrusion, and as a citizen he can be neither expelled nor banished. A person's right to freedom and security encompasses also his claim to residence in his homeland. Expulsion plainly constitutes inhumane and degrading treatment. The European Human Rights Convention refers to the same rights, especially with the fourth supplementary protocol. In addition, it can be confirmed that the right to property established in the first supplementary protocol is likewise connected with the right to a homeland because expulsion or banishment generally brings with it the loss (of a part) of property.

The individual person thus enjoys the right to a homeland. This means not only that he cannot be expelled from his homeland but also that he possesses the right to return to his homeland in the event of expulsion. This individual right is not adequate for an expelled community like the Armenian nation, because by the time that a return is possible, usually decades or centuries have passed and the original expellees are no longer alive. The community, however, continues to exist, so a collective right of the community is needed for the accomplishment of their return.

The right of a community to a homeland can be established in positive international law. The Fourth Supplementary Protocol to the European Human Rights Convention forbids, along with the individual expulsion of citizens, the collective expulsion, whether of its own citizens (Article 3, Paragraph 1) or even of foreigners (Article 4). Of greatest significance is the Convention for the Prevention and Punishment of Genocide of December 9, 1948. Art. II, letter c, forbids the "intentional subjection of the group to living conditions with goal of causing their physical destruction in whole or in part."

It is important that here the physical destruction of the group itself is mentioned, not that of the members of the group, as in letters a and b or the children of the group in letter e. A group is not only physically destroyed when its members dies but also when its members must leave the group. Article II, letter c,

deportees.

According to the Genocide Convention, national, ethnic, racial, and religious groups are protected in its right to a homeland (Article II). Clearly, minorities are first of all understood by the concept "group." They need protection most urgently because they can be easily made an object of expulsion or annihilation from their position of weakness in relation to the majority. Majorities generally do not have to fear this. The concept "group" however is not limited to minorities. It includes all sorts of national, ethnic, racial, and religious communities, so that the collective right to a homeland on the basis of the Genocide Convention is practically universal in its personal jurisdiction.

Besides individuals, the community also possesses the right to a homeland. It is, like the right to self-determination, a fundamental right of the community and essentially *jus cogens*. An expelled community thus has a right to return to its homeland. In principle, this right belongs to it as long as it exists, that is, has not become extinct through assimilation and sincerely maintains this claim. Just in the most recent time there are examples of the recognition of this right, such as the resettlement of Austrians deported to Rumania in the eighteenth century because of their Protestant faith or the Crimean Tatars who, after the end of the Second World War, were deported from the Crimean peninsula as punishment for collaboration with Nazis. Any other solution would allow a state to maintain the condition of injustice long enough in order legally (in the absence of an opposing right) to get rid of a community and to acquire its territory. Such an understanding must be strongly resisted because it creates a terrible precedent which is apt to destroy peace. What follows from injustice that goes unpunished is shown in Hitler's order of August 22, 1939: "I have given my death units the command to exterminate men, women, and children who belong to the Polish-speaking race, without mercy or pity. Only in this way can we acquire the vitally necessary territory. After all, who nowadays still remembers the extermination of the Armenians?"

An expelled community which makes use of its right to a homeland and returns to its homeland, possesses the right of national self-determination in principle and can on the basis of this determine its political status (secession, autonomy, etc.). It has however just been established that the accomplishment of the return usually takes up an extremely long period of time. In the meantime, other people and communities settle down in the area of settlement of the expelled group and generally resist the desire of the returned community for self-determination. The already raised question concerns the right to a homeland and the right of self-determination of the settled rather than the expelled community. This problem arises today especially in the Armenian territory belonging to Turkey, which after the massacres and deportation during World War I has now been settled by Turks and Kurds, in Nagorno-Karabakh, and

Editor's Note: This excerpt is from, *On the Right of Self-Determination of the Armenian People of Nagorno-Karabakh*, by Haig E. Asenbauer. It was originally published in German by the publishing house, Wilhelm Braumüller, Universitäts-Verlagsbuchhandlung Ges.m.b.H. An English edition of this book, translated by Michael B. Papazian, is being published by the Prelacy and will be ready for distribution soon. Copyright © 1994 by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America.

Nakhitchevan, where Armenians had been replaced in part or in whole by Azeris, in Southern Tyrol, where in the last seven decades a massive demographic shift in favor of the Italians took place and in the Baltic republics, where the settlement of Russians and Ukrainians has considerably reduced the percentage of Balts.

Veiter attributes to the newly settled people the right to a homeland because they either had not settled improperly or would have obtained the right to a homeland in any case after three generations. As a further consequence, they would possess the right of self-determination so that the original community in practice would have no right so secede, especially on the basis of securing the peace. The latter argument, however, appears more than questionable. What would endanger the peace more than the disregard of the fundamental rights of people and the community. It is not the granting of these rights which contains the seed of threats to peace but rather their denial. As mentioned, Veiter's view means nothing other than a reward to the state for lasting and persistent violation of the fundamental rights of the individual and the community. But even Veiter's opinion concerning the acquisition of the right to a homeland by the newly settled cannot be accepted so easily. Veiter confuses public international law with municipal law. Surely it is municipal Turkish or Italian law that allows Italian and Turkish citizens to settle freely. In relation to the state, the newly settled communities doubtless obtain the right to a homeland, all the more as the state settled the community there consciously. This does not necessarily mean that the violation of the international legal claims to a homeland and self-determination of the individual and community is healed. The original community maintains its right to a homeland as long as it sincerely maintains this claim. A nation cannot forfeit this right either through lapse of time or because of internal law.

ԹԱԼԻՆՑԻ ԹԱԹՈՒԼ

Գոսան Համազասպ

Մեր հրաշք հեքիաթ Գետաշէնի մէջ,
Առիծի նման կոռեցիր անվերջ,
Յանուն հայ ազգի, յանուն վրէժի,
Ազգիդ արիւնը գայլը չխմի:

Խմբապետ Թաթուլ,
Վեր առար թո սոր,
Կոռեցիր քաշ-քաշ,
Սեւ դելի առաշ,

Որ բերես զարուն,
Զթափուի արիւն,
Զըմ հոգի արեւ,
Խմբապետ Թաթուլ,
Զըմ հոգի ախպեր,
Թալինցի Թաթուլ:

Արցախն հայոց քաշ ու բանիմաց,
Քեզ համար ողբաց, արեց սուգ ու լաց,
Դու ընկար արծիւ հայոց լեռների,
Քո հոգին յաւերթ թող փառոս լինի,
Դու ընկար արծիւ հայոց լեռների,
Համազասպ, ազգիդ քաջին գովերգիր:

Խմբապետ Թաթուլ...

Prelacy Bookstore

The Source for Armenian Books, Tapes and Gifts

Աշճեան, Մեսրոպ Արք.
Կեանքի եւ Հաւատքի Էջեր
Նիւ Եորք, 1993, 464 էջ
Լաթ. \$25.00

Աշճեան, Մեսրոպ Արք.
Հանդիպումներ
Նիւ Եորք, 1993, 320 էջ
Լաթ. \$20.00

Աշճեան, Մեսրոպ Արք.
Դիւան Մեսրոպ Դ. Թաղիադեան
Երեւան, 1993, 654 էջ
Լաթ. \$20.00

Սուրբերը եւ Մենք
Խմբ. Մեսրոպ Արք. Աշճեան
Նիւ Եորք, 1993, 230 էջ
Թղթ. \$10.00

Աշճեան, Մեսրոպ Արք.
Էջեր Հայ Եկեղեցւոյ Պատմութենէն
Նիւ Եորք, 1994, 144 էջ
Թղթ. \$ 12.00

Հապէշեան, Թովմաս
Մուսա-Տաղի Պապեմական
Արձագանգներ
Պէյրուս, 1986, 222 էջ
Թղթ. \$15.00

Հապէշեան, Թովմաս
Յիշատակարան Մուսա-Լերան
Բարբառի
Պէյրուս, 1993, 152 էջ
Թղթ. \$12.00

Պոյաճեան, Եղուարդ
Ընտրանի
Երեւան, 1994, 383 էջ
Լաթ. \$15.00

Դաւթեան, Վահագն
Բանաստեղծութիւններ
Պէյրուս, 1992, 127 էջ
Թղթ. \$5.00

Վ. Այգեկցի եւ Մ. Գօշ
Աղուէսագիրք Առականներ
Պէյրուս, 1993, 95 էջ
Թղթ. \$5.00

Հայկազ, Արամ
Պատմութիւններ
Պէյրուս, 1993, 133 էջ
Թղթ. \$5.00

Մանուկ, Յակոբ
Պատմութիւններ
Պէյրուս, 1991, 93 էջ
Թղթ. \$5.00

Սրուանձտեանց, Գարեգին Եպս.
Համով Հոտով
Պէյրուս, 1991, 102 էջ
Թղթ. \$5.00

Յակոբ Պարոնեան
Համայնագիտարան
Հատոր Ա.
Պատրաստեց՝ Արամ Օրջանեան
Լոս Անճելըս, 1991, 400 էջ
Թղթ. \$35.00

Ստեփանեան, Ստեփան
Հայ Առաքելական Եկեղեցին
Ստալինեան Բռնապետութեան Օրօք
Երեւան, 1994, 242 էջ
Թղթ. \$10.00

Նոր Կտակարան
Անթիլիաս, 1993, 920 էջ
Լաթ. \$10.00

Երուսաղէմ
Պատմութիւններ
Պէյրուս, 1993, 207 էջ
Թղթ. \$5.00

Թումանեան, Յովհաննէս
Հատընտիր
Հալէպ, 1993, 134 էջ
Թղթ. \$6.00

Բաֆֆի
Խենթը
Հալէպ, 1993, 414 էջ
Թղթ. \$8.00

Գայանեան, Յ. Թ.
Բառարան-Գանձարան
Հայերէն Լեզուի
Հալէպ, 1993, 543 էջ
Լաթ. \$10.00

Խատիսեան, Ալեքսանդր
Քաղաքապետի մը Յիշատակները
Պէյրուս, 1991, 406 էջ
Թղթ. \$7.00

Ճրանգեան, Երուանդ
Քրիստոսոփոր Միքայէլեան
Պէյրուս, 1989, 111 էջ
Թղթ. \$7.00

Տասնապետեան, Թամար
Գրիգոր Նարեկացիի
Ողբերգութեան Մատենանը
Անթիլիաս, 1993, 183 էջ
Թղթ. \$7.00

Սանթրեան, Վահիկ
Մաշտոցի Որդիները
Անթիլիաս, 1993, 271 էջ
Թղթ. \$8.00

Արցախի Հետ, Ղարաբաղի Համար
Խմբ. Վ. Էթիմեզեան
Պէյրուս, 1990, 252 էջ
Թղթ. \$8.00

Մավեան, Վահրամ
Ամբողջական երկեր
Անթիլիաս, 1993, 759 էջ
Լաթ. \$20.00

Սիմոն Զաւարեան
Խմբ. Հ. Տասնապետեան
Ա. Հատոր
Պէյրուս, 1984, 742 էջ
Լաթ. \$25.00

Սիմոն Զաւարեան
Խմբ. Հ. Տասնապետեան
Բ. Հատոր
Պէյրուս, 1992, 612 էջ
Լաթ. \$25.00

Քրիստոփոր Միքայէլեանի Նամակները
Խմբ. Հ. Տասնապետեան
Պէյրուս, 1993, 413 էջ
Լաթ. \$20.00

Սարգիս Զէյթեան
Խմբ. Ն. Պէրպէրեան
Պէյրուս, 1993, 773 էջ
Լաթ. \$50.00

Ալիքեան, Աբրահամ
Ծղրիթը
Պէյրուս, 1993, 77 էջ
Թղթ. \$8.00

Ղազարեան, Մանեա
Արցախի Արուեստի Գանձերը
Անթիլիաս, 1993, 221 էջ
Լաթ. \$50.00

Եղիայեան, Բիւզանդ
Ընտանեկան Կրթութիւն
Նիւ Եորք, 1993, 458 էջ
Լաթ. \$25.00

Ոգեղէն Հաց
Աղօթագիրք
Խմբ. Խ. Ծ. Վրդ. Յակոբեան
Նիւ Եորք, 1993, 309 էջ
Լաթ. \$10.00

Իմ Մուսա Լեւ
Երգարան
Երեւան, 1994, 48 էջ
Թղթ. \$5.00

Մինասեան, Մինաս
Այբ ու Բէն (Տառարան)
Նիւ Եորք, 1979, 154 էջ
Լաթ. \$20.00

Վերնոյ, Անրի
Մաշրիկ
(Խաչագուց Ժ. Աթաբեկեան)
Նիւ Եորք, 1987, 302 էջ
Թղթ. \$10.00

Հախնազարեան, Դոկտ. Յովհաննէս
Գողթան Գաւառ
Թեհրան, 1991, 391 էջ
Լաթ. \$20.00

Կարապետեան, Յակոբ
Մի Մարդ ու Մի Երկիր եւ այլ
Պատմութիւններ
Պոսթոն, 1994, 255 էջ
Թղթ. \$20.00

Կարապետեան, Յակոբ
Երկու Աշխարհ
Պոսթոն, 1992, 401 էջ
Թղթ. \$20.00

Մաթեոսեան, Ռաֆայէլ
Հայկական Զինանշաններ
Երեւան, 1994, 144 էջ
Թղթ. \$5.00

Ashjian, Archbishop Mesrob
St. Nerses of Lambron: Champion of the
Church Universal
New York, 1993, 134 pp.
Hard Cover \$15.00

Ashjian, Archbishop Mesrob
Armenian Church Patristic
and other Essays
New York, 1994, 251 pp.
Hard Cover \$25.00

Samuelian, Thomas J.
Armenian Dictionary in Transliteration
Arm.-Eng./Eng.-Arm.
New York, 1993, 140 pp.
Soft cover \$10.00
Hard Cover \$16.00

The Art of Armenian Cooking (with apron)
Compiled by NALG.
New York, 1993, 228 pp.
Soft Cover \$25.00

Kherdian, David
Asking the River
New York, 1993, 106 pp.
Hard Cover \$14.95

Karekin II
In Search of Spiritual Life
New York, 1994, 285 pp.
Soft Cover \$10.00

Sarafian, Ara
U.S. Official Documents on the
Armenian Genocide
Volume I
Watertown, 1993, 186 pp.
Soft Cover \$15.00

Edgarian, Carol
Rise the Euphrates
A Novel
New York, 1994, 370 pp.
Hard Cover \$22.00

Shaginyan, Aleksandr
Pogrom
A Novel of Armenian History
Chicago, 1994, 165 pp.
Hard Cover \$21.95

Treasures in Heaven
Edited by Thomas F. Mathews and
Roger S. Wieck
Switzerland, 1994, 232 pp.
Soft Cover \$35.00
Hard Cover \$69.50

Keshishian, James Mark
Inscribed Armenian
Rugs of Yesteryear
Virginia, 1994, 256 pp.
Hard Cover \$62.00

L'ange D'Artsakh, Les
Monuments D'Architecture
Arménienne du Haut-
Karabakh (French and Russian)
Moscow, 1992, 218 pp.
Hard Cover \$29.95

Bauer, Elisabeth
Armenia Past and Present
New York, 1981, 180 pp.
Hard Cover \$10.00

Bournoutian, George A.
A History of Qarabagh
California, 1994, 219 pp.
Hard Cover \$24.95

Bournoutian, George A.
A History of the Armenian People
Volume I
California, 1993, 174 pp.
Soft Cover \$15.00

Bournoutian, George A.
A History of the Armenian People
Volume II
California, 1994, 237 pp.
Soft Cover \$15.00

Donabedian, Patrick
Thierry, Jean-Michel
Armenian Art
New York 1989, 623 pp.
Hard Cover \$100.00

Aivazian, Aram P.
Armenia: Usurped by Genocide
and Treachery
Montreal, 1992, 420 pp.
Soft Cover \$30.00

**YOUR ORDER WILL
BE PROCESSED
IMMEDIATELY.
DON'T DELAY.
ORDER TODAY.**

AUDIO TAPES

- Khatchik Sarafian, *Memories*, Vol. 5, \$8.00**
Adiss, *Ashoun E Ashoun*, \$8.00
Robert Chilingirian, *Shall We Dance With*, \$8.00
S. Sarafian (violin), A. Aharonian (piano), *Garodk* \$8.00
Garo Hairabedian (violin), *Concert*, \$8.00
Albert Vartanian, *Armenian Dance Music*, \$8.00
Arevik, *Azkakragan Yerker*, \$8.00
For Your Party, *Mixed Dance Music*, \$8.00
Hagop Dertavitian, *Armenian Folk Songs*, \$8.00
Sahag Sahagian, *Heghapokhagan Yerker*, \$ 8.00
Nor Serount, *Folk Dance*, \$8.00
State Dance Ensemble of Armenia, \$8.00
Shish Kebab Party, Vol. I,II, *Mixed Dance Music*, \$15.00
Maratouk, *Song and Dance Ensemble*, \$8.00
Gomidas, *Armenian Mass*, \$8.00
Yegmalian, *Armenian Mass*, \$8.00
Khorenian, *Armenian Mass*, \$8.00
Mkhitar Tizian, *Armenian Jokes*, \$7.00
Taline, *Hink Pokrig Patigner*, \$8.00
Vaco, *Childrens' World (includes song book)*, \$10.00
Vaco, *The Mischievous Armen (includes song book)*, \$10.00
Yorgantz, *Yorgantz and Children*, \$8.00
Yorgantz, *Hayeren Gerkem*, \$8.00
Ara Kakedjian, *Songs for Children*, \$8.00
Hampig Djabourian, *Shourchbar Special*, \$8.00

(Add \$1.00 for shipping & handling per Audio Tape ordered)

VIDEO TAPES

- A Weekend in Armenia**
Discover Armenia, Vol. I
(29 min.) \$20.00
Hratchia Kochar, Garod "Yearning"
Produced by Hye Film Studios
Directed by Frounze Dovlatian
(2 hours) \$20.00
Karnig Sarkissian
In His Absence
\$13.95
Vehapar: Beloved Brother
Visit of Catholicoi Vazken I and Karekin II to Zangezour, April 1989
\$15.00
Anoush Ter Taulian
Children of Artsakh,
Artsakh Freedom Struggle
\$20.00
Talish
An Introduction for the Reconstruction of the Village
\$15.00

(Add \$3.00 for shipping & handling per Video Tape ordered)

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Հեղ. Երուանդ Տէմիրճեան
«Աշակերտին Բարեկամը»
Մատենաշար
1. Հայկ Նահապետ
2. Տորք Անգեղ
3. Վիշապաքաղ Վահագն
4. Սանասար եւ Պաղտատար Ա.
5. Սանասար եւ Պաղտատար Բ.
6. Սանասար եւ Պաղտատար Գ.
7. Սանասար եւ Պաղտատար Դ.
8. Առիծ Մհեր Ա.
9. Առիծ Մհեր Բ.
լրի շարքը \$27.00

- Անճելային Օդանալը
(Թարգմանութիւն Անգլերէնէ-Հայերէն
Արփի եւ Ասպետ Փանոսեան)
Գանատա, 1994, 24 էջ
Թղթ. \$4.95
Թուղթ Տպարակով Իշխանունին
(Թարգմանութիւն Անգլերէնէ-Հայերէն
Արփի եւ Ասպետ Փանոսեան)

Գանատա, 1994, 24 էջ
Թղթ. \$4.95

Հրշէջներու Կայարանը
(Թարգմանութիւն Անգլերէնէ-Հայերէն
Արփի եւ Ասպետ Փանոսեան)
Գանատա, 1994, 24 էջ
Թղթ. \$4.95

Մկրտիչեան, Ալիք
Սանահին Անապատը
Անթիլիաս, 1991, 16 էջ
Թղթ. \$3.00

Զէյթլեան, Սոնա
Մէկ Հատիկը, The One and Only
(Անգլ. եւ Հայ.)
Գալիֆորնիա, 1992, 43 էջ
Թղթ. \$12.00

Մանթիկեան, Հայկունի
Մանկապատանեկան Երգեր ու Պարեր
Լոս Անճելոս, 1992, 121 էջ
Թղթ. \$20.00

COMPACT DISKS

- Komidas, *Rustic Scenes*,
Vatche Barsoumian (conductor) \$15.00**
Rouben, *Midnight*, \$15.00
**Heghine Harboyan,
Nanar, *Armenian Art Songs*, \$15.00**
George Baghdoyan, *Enger Ankin*, \$15.00
Arman Baghtchedjian, *Intz Lsir*, \$15.00
**Richard Hagopian,
Armenian Music through the Ages, \$15.00**
**Richard Hagopian,
Best of Armenian Folk Music, \$15.00**
Apo Mahseredjian, *Arev-Arev*, \$15.00
**Harout Pamboukjian,
Dariner Antzan, \$15.00**
Vatche Mgrditchian, *Kez Hamar*, \$15.00
Vatche Mgrditchian, *Yerevan*, \$15.00
Vatche Mgrditchian, *Meghavor*, \$15.00
**Shish Kebab Party, *Mixed Dance Music*,
Vol. 1, \$15.00**
**Shish Kebab Party, *Mixed Dance Music*,
Vol. 2, \$15.00**
**Vahe, Varouj, Lou Varoujan,
Dark Eyes \$15.00**

(Add \$1.00 for shipping & handling per Compact Disk ordered)

PRELACY BOOKSTORE ORDER FORM

Description of Item	Quantity	Price
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Make checks payable to: Armenian Prelacy Bookstore 138 East 39th Street, New York, NY 10016	Sub Total	\$ _____
Ship to: _____	Add \$3.75* S & H	\$ _____
Name _____	\$1.00 for each additional item	\$ _____
Address _____	TOTAL	\$ _____
City, State, Zip _____		
Telephone (Day) _____	☐ Prelacy Member No. _____	
	Prelacy members are entitled to 10% discount.	
*Unless Otherwise Noted		

Nation Building and the Church

Reflections on the Mission of the Armenian Church Today:

A conversation with His Holiness Karekin II
by Hratch Tchilingirian

Editor's Note: The following interview with His Holiness was published in Volume IV, Number 2 issue of WINDOW QUARTERLY, published by the Armenian Church Research and Analysis Group (ACRAG) which addresses issues of importance to the Church and provides a forum for dialogue and discussion. For subscription information contact: ACRAG, P.O. BOX 700664, San Jose, CA 95170.

Q. As Catholicos of the Great House of Cilicia, how do you see the mission of the Armenian Church today?

KAREKIN II: I would like to answer this question in two parts:

First, the general mission of the Armenian Church—throughout the centuries—has been and is the same: making faith in Christ alive and effective in the life of the Armenian nation. This was the mission of the Armenian Church yesterday, is today, and will be tomorrow, in the future.

Second, based on the conditions of contemporary times, the broad mission of the Armenian Church should have a new direction. With the regeneration of our homeland—after seventy years of dictatorship—a new era has opened before us, through the fruition of the self-independence of the Armenian nation. As such, the role of the church in the life of our nation acquired a new significance and importance.

In this respect, I am convinced that today the Armenian Church in Armenia should have a *new apostolate*—an evangelistic role in the life of our people. Our people is in need of Christianization. The population is Christian, nominally, through its history, heritage, tradition, but we need to explicate Christian faith in such a way—in the contemporary life of our people—that they may see the values that are vital to the moral health and happiness of a person and of a nation.

Q. How do you understand this new apostolate?

KAREKIN II: I use the term *apostolate* in the same sense as it was understood and practiced in the early centuries of Christianity, that is, activate evangelistic ministry which will penetrate into the people's consciousness and lifestyle in their application of the Christian faith. We should not feel sufficed by just preaching general Christian truths, in a theoretical or abstract way. No. But we should rather preach what Jesus says in relation to the diverse aspects of human life. What does the Gospel say about life and its dynamics. Christian faith should be connected to life. It should not be just theoretical formulations about God or the Trinity or other truths—by which people are left to think that these have no relevancy to their everyday life. For example, in Armenia, in order for our people to rebuild their country, they need work, they need to take personal initiatives and not wait for foreign or outside aid. There is a *nation building* process. When the Asian and African countries came out of colonialism and became independent nations, starting with India, the churches in these countries developed a *theology of nation building*—how to build a nation. For instance, which Christian truths contribute to the well being of a nation? Today, we should interpret the Biblical saying, "In the sweat of your face you shall eat bread..." [Genesis 3:19] in such a way that the soil of Armenia—the natural resources of Armenia—would become the field of work for our people. You are well aware that during the Soviet era—under the domination of the Soviet regime—people felt used and cheated by a force that was above its will and control, which resulted in a work ethic that was void of honesty and persistence.

Let us take the example of the German nation. After WWII, Germany overcame the destruction of the war and became a economically powerful nation in the world—by work force. In those days, I remember the great efforts of the German churches to make Christian faith an active and practical aspect of their peoples lives, rather than just a pietistic expression or an abstract understanding of salvation of souls. There are many other aspects in the moral sphere of our national life which need to be reformed through our Christian faith, as well as the experience of faith that our forefathers bequeathed us.

Q. How about the Armenian Church in the Diaspora?

KAREKIN II: As far as the Diaspora is concerned, I believe that the role of our church today should primarily be the transmission of our Christian faith through the revitalization of our national tradition and not just by formalistic and mere preservation of that tradition. In most countries—whether in Europe or the United States—our people live in Christian societies. The Roman Catholics or the Protestants preach the same Gospel, however, where is the specificity of the Armenian Church's mission? I believe that the specificity of the Armenian Church is in her unique Armenian coloration of Christian faith which our forefathers transmitted to us throughout the centuries. For example, let us take the theology of the Cross. In the western societies—whether in Roman Catholic or Evangelical circles—the Cross is the abstraction of suffering. You rarely see the word "crucifixion" used in western literature. However, we need to teach our people that Christian faith is lived through sacrifice and not through complacency. Christianity is not a badge you put on your chest. Christianity is a part of your existence. Therefore, we need to tell our people that when the idea of sacrifice is lost in life, then—according to our Armenian understanding—we cannot justifiably live a Christian life.

Q. Your Holiness, could you further explain this "theology of the cross?"

KAREKIN II: Let me share with you an experience. One day, I was in Germany to deliver a sermon and there I made the distinction between the Cross and Crucifixion. I said, we are here in this Christian world to bear witness to the fact that the cross is not an ornament to wear or a reminder of the crucifixion of Christ, but it is participation in the act of crucifixion. That is to say, sharing the suffering of others, and by sharing that suffering, we manifest our love in a supreme way. Therefore, we need to transmit those traditions and perceptions that we have inherited from our forebearers. Our fathers have given a certain Armenian color to Christian faith, which springs out from Armenian experience in history and time. Second in this respect, we need to be able to explain to our people the fact that *nationhood* (Azkootyune) is not opposed to religion. It is *nationalism* that repudiates Christian faith—nationalism that is exclusivist, i.e., that which does not recognize anything beyond itself, that which absolutizes itself. Therefore, the national character of our church is a unique character and we should not ignore it. Just because we live in a pluralistic society, it does not mean that the national character of the church is unimportant. This will hurt our church.

Let me give you the example of our churches. I have lived and studied in England and I have seen how the Anglican Church is intermingled with the British nation. And this is not an obstacle to the preaching of the Gospel. In fact, recently, a new term has found popularity in theology, philosophy and sociology: the word *enculturation*. Whenever Christianity has been introduced into a country or has been permeated into the life of a nation, it has been influenced by the culture of that given country. But most important, in turn, it has influenced the culture of that nation. No nation, no collective entity lives without a cultural environment. In the United States, when we say Armenian culture, we do not understand a monolithic culture, it is multi-faceted. The last time when I was in Los Angeles, the correspondent of the *Los Angeles Times* asked me: "What do you think of America, do you believe that it is still a melting pot or a salad bowl?" I said, "I don't like either of these expressions. For me, for my own understanding and experience of American life, American culture is a mosaic, in which the colors get their values in the harmony in which the artist

«...ԵՒ ԾԱՌԱՅԵԼ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ» (Շար. էջ 2-էմ)

շալկած լերան մը փէշերուն, լեռներու, ձորերու, կանանչազարդ այգիներու, կապոյտ լիճերու, քեզ տեսարար սպասող, կարօտով տուայտող հինաւոր, աւանդական, աստուածներու բնակավայր երկիր մը: Ազգայնաշունչ երգերու, ֆետայական հերոսական դրուագներու, քերթածներու, վէպերու, շլացուցիչ, կախարհիչ, երազային կերտումներ մը, աւելի ճիշդը, այդ Հայրենիքը սուրածը...: Պէտք էր պատրաստ ըլլալ միշտ ծառայելու այդ Հայրենիքին, նոյնիսկ կեանքիդ ալ գնով:

Այդպէս երդում տուողներէն մէկն էր անկասկած Հայաստան կամաւոր երթալու թեկնածու մեր բարեկամը: Իրեն հետ ունեցած մեր խօսակցութենէն ամիս մը թէ երկու ետք, երկուքիս հասարակաց բարեկամի մը միջոցաւ պիտի տեղեկանայի, որ Մ. (այդ էր իր անունին սկզբնատառը) մնալուն բնակիչի հանգամանքով յաջողած էր փոխադրուիլ Հայաստան, կարգադրելով նաեւ, որ ամերիկեան պետութեան կողմէ իրեն վճարուած անկարութեան կենսաթոշակը ձեռով մը ուղարկուի ամէն ամիս իրեն, Հայաստան: Նամակ գրած էր Մ., ինծի ալ մասնաւոր բարեւ ղրկելով ու յիշեցնելէ ետք իմ հեզմական վերաբերմամբ կամաւոր երթալու իր առաջարկին առիթով, իմացուցած էր, որ երկրին դիմագրաւած տնտեսական անհարկ տաքանալին մէջ, իր գանձած կենսաթոշակով կը յաջողէր տասնի չափ Երեւանցի հայ ընտանիքներու ապրուստը հոգալ, - նկատի առած ամերիկեան դրամանիշին գլխապտոյտ պատճառով տարբերութիւնը: «Ամէն մարդ իր կրցածին չափ, - կ'եզրափակէր մեր բարեկամը Մ. իր նամակին մէջ. - ահա ես ալ կամաւորութիւն կ'ընեմ իմ կրցածիս չափ, կրցած ձեռովս, բարեկներս հասկցողաց...»:

Մեկնաբանութեան կը կարօտի՞ն այլեւս այստեղ մեր «կամաւոր» բարեկամին խօսքերը: Ինչքա՞ն, ինչքա՞ն զոյգացի, ինչքա՞ն օճիւն, լանցաւոր ինքզինքս զգացի անցած այդ օրը իրեն հետ այդպէս վարուած ըլլալուս համար:

Միջին-Արեւելքի այդ օրհնուած ոստայններէն մէկուն մէջ հասակ առած ու կամաւոր գաղթականութեան վեռին յորձանքով Ամերիկա սփիւռքաւորուած հայերէն մէկն է երիտասարդ ու շնորհալի Բժիշկ Հ.: Խոստովանիմ անմիջապէս, որ շնորհալի բառը վարանումով գրեցի այստեղ եւ այդ վարանումը ոչ թէ միայն բարեկամս Բժիշկ Հ.-ի համեստութիւնը վիրաւորելու վախէն էր, այլ որովհետեւ հաստատ գիտցողն էմ, որ այդ ձեւի շոյող, փառալուծ մակդիրներէն կատաղօրէն խրտչողն է, ինչ կը վերաբերի իր անձին...: Եւ որեւէ, Բժիշկ Հ. Բժշկական արուեստին մէջ բնածին կարծէք տաղանդով մը օժտուած այդ տղան, չգոհացաւ այդ կալուածին մէջ իր նուաճած նախանձելի դիրքերով ու ձգտեցաւ միշտ աւելի կատարելալ, աւելի խրդին կատարելագործութեան ու տեսարար մասնագիտացաւ յանգելու համար

puts them." Likewise for us Armenians in America, obviously we live in the American culture and we cannot consider that culture foreign to us. However, as Armenians, we can contribute to the American mosaic with our unique color—a color that has been formed and shaped through our centuries-old experience. On the other hand, if we identify one hundred percent with those realities that are connected with various aspects and their consequences to life, then we lose our "saltiness," we lose our distinctive features.

That is why I believe that today the mission of our church—both in Armenia and the Diaspora—is in need of a new orientation, with a renewed energy and a clear vision. Without a clear vision, our activities become routine—without an impact on the people.

վերջապէս... մասնագիտութեանց մասնագիտութեան: Տիրաւարտ համար վերջապէս մանուկներու սրտի վիրաբուծութեան ամենանրբին մասնագիտութեան: Հայաստանի չարաղէտ երկրաշարժին ու անոր յաջորդող իրադարձութեանց առիթով այլայլեցաւ, ահաբեկուեցաւ կարծէք նաեւ այս տղան: Հայաստանին օգնելու, հարազատներուն օգնութեան փութալու, «բանով մը օգտակար ըլլալու» այդ տեսակ մը տեղագիտ իրարանցման մէջ ինչպէս: Եւ որովհետեւ ըսուած է, որ հաստատ կամքն ու հաւատքը լեռը տեղէն կը շարժեն, այս տղան յաջողեցաւ... ձեռով մը Հայաստան երթալ, նորահաստատ իշխանութեանց հետ հասկացողութեան մը գալ, որպէսզի սրտի տկարութեամբ տառապող հայ երեխաներ, որոնց կեանքը վտանգուած է տեսարար եւ որոնք մինչեւ այսօր Մոսկուա կամ Ամերիկա ուղարկուելու դժուարին ու այլապէս վտանգաւոր պարտադրութեան մէջ էին, այդ երեխաները յետ այսու գործողութեան ենթարկուին Հայաստանի մէջն իսկ... իր ձեռքով: Բժիշկ Հ.-ի պաշտօնակից ամերիկացի մասնագէտներէն մէկը կ'ըսէր ինծի առջի օր, որ Ամերիկայի մէջ մատի վրայ համընդմիջ մասնագէտներու շարքին է մեր բարեկամ Բժիշկ Հ. եւ որ այստեղ, եթէ ուզէ «տարեկան միլիոն տոլարը դիրաւ կը շինէ...»: Ետուան կիսէն աւելի Հայաստանն է սակայն հիմա Բժիշկ Հ. հայ երեխաներուն սրտով գրադած, երեխաներուն սիրտը կազդուրելու, զօրացնելու գործին նուիրած: Եւ այդ շատ յաճախ, Հայաստանի շրջափակման հետեւանքով ելեքորական ոյժի չգոյութեան պատճառով, մոմի, փրկելու կամ ինքնաշարժի պայթիւքներու լոյսով...: Մի խօսիք իրեն նուիրումի, զոհաբերութեան կամ այդ ձեւի բաներու մասին, կրնայ զայրանալ ու շատ բրտօրէն պատասխանել ձեզ:

Այս վերջերս, որոշ կարգադրութեանց տրամադրութեամբ քանի մը ամիսով Ամերիկա վերադարձած ըլլալով, Բժիշկ Հ.-ի հետ երկար երկար խօսակցելու մեր վաղեմի սովորութիւնը վերագտանք: Մեր խօսակցութիւնը: Արջին քառասուն երգերուն նման, որոնց բոլորն ալ, ըստ ասացուածքին տանձերու շուրջ կը դառնան, մերինն ալ անխախտ կերպով, հայ, հայութիւն, Հայաստան, Հայաստանի ներկայի անձկալից վիճակին քաղաքական, տնտեսական աղիտահար կացութեան ու այդ վիճակին անմիջական դարման գտնելու, դարման բերելու հրամայականին, անյետաձգելի անհրաժեշտութեան շուրջ կը կայանային:

Այդ խօսակցութեանց մէկուն ընթացքին, երբ կ'անկարկուէր Հայաստանին օգնելու անհատական թէ հաւաքական անմիջական կարելիութիւններ մէջտեղ բերելու անհրաժեշտութեան մասին, «Ես ձեր մէջ ամէնէն բախտաւորն եմ, - ըսաւ յանկարծ բարեկամս, Բժիշկ Հ., - բախտաւոր եմ, որ իմ ունեցած միջոցներով կը յաջողիմ օգտակար ըլլալ, կը յաջողիմ ծառայել մեր հայրենիքին:

Բախտաւոր էր, բախտաւոր բարեկամս Բժիշկ Հ., պատանի տարիքէն ի վեր Հայրենիքին ծառայելու իր կատարած երդումը կարենալ յարգելուն համար:

Բախտաւոր էր անկասկած, որովհետեւ ինչքա՞ն, ինչքա՞ն տղաք կան ու աղջիկներ, որոնք տակաւին զրկւած կը մնան հայրենիքին ծառայելու այդ բախտէն...:

**CHANGING
YOUR ADDRESS?
Don't forget
to let us know!**

AZERI BOMBS HAVE DAMAGED OR DESTROYED 149 TOWNS AND VILLAGES IN ARTSAKH.

ARMENIAN FAMILIES ARE NOW READY TO RETURN HOME.

IN THIS SEASON OF GIVING HELP REBUILD A HOME.

149
towns &
villages
destroyed.

11,674
private homes
damaged or
destroyed.

226
apartment
buildings
severely
damaged.

196
schools
and
cultural
centers
damaged
or
destroyed.

49,000
people
uprooted
from
their
homes.

A scene in the village of Talish where the Prelacy will repair 630 homes, schools, hospital, roads, and water supply.

With the liberation of Artsakh, a major effort is now being made to bring the people back to their land so they can start to rebuild their lives. Nearly all of the homes are in need of major repairs and the government of Artsakh has embarked on a massive project of reconstruction. Currently the government is making a major effort to bring the people back to their homes. The estimated cost per house for reconstruction is (US)\$300. The Prelacy will be working directly with the government to renovate

homes in Mantakert, Mardouni, Hadroot, and Askeran, and primarily the village of Talish in Martakert, including the village's 630 homes, schools, hospital, roads, and water supply.

At this time of year, when we have already enjoyed the bounty of Thanksgiving Day and now look forward to the joyous Christmas season, what better way can we express our commitment to the people of Artsakh than to help rebuild their homes and lives?

*"Every house is built by someone, but the builder of all things is God."
— Hebrews 3:4 —*

Enclosed is my donation of:

☐ \$300 ☐ \$600 ☐ \$900 ☐ \$1200 ☐ \$1500 ☐ \$3000 to help rebuild homes for families in Artsakh. (The cost of renovating each house is approximately \$300.)

☐ Sorry, I cannot donate the cost of a home but wish to participate with my donation of \$_____ to be utilized toward the expense of renovating:

☐ School ☐ Hospital ☐ Kindergarten ☐ Church ☐ Roads ☐ Water System

Name _____

Address _____

City, State, Zip _____

*Checks payable to Armenian Apostolic Church of America and mailed to:
Armenian Prelacy, 138 East 39th Street, New York, NY 10016*